

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Cdo/61/2023
Identifikačné číslo spisu: 8816202733
Dátum vydania rozhodnutia: 28.08.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:8816202733.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu V. W., narodený XX. I. XXXX, M., X. Z. I. XXXX/X, zastúpeného advokátom JUDr. Jurajom Lukáčom, Poprad, Námestie sv. Egídia 11/6, proti žalovanému KAMIOR s. r. o., Vranov nad Topľou, Boženy Nemcovej 1157, IČO: 44 857 209, zastúpenému advokátom JUDr. Ivanom Jurčišinom, Prešov, Severná 16/A, o určenie, že záložné právo zaniklo, vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11C/91/2016, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 7. septembra 2022 sp. zn. 13Co/36/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „okresný súd“) rozsudkom z 22. decembra 2021 č. k. 11C/91/2016 - 737 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia zániku záložného práva. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní nemal za spornú skutočnosť, že medzi stranami sporu vznikol záväzkovo-právny vzťah na sumu 10.000 eur, pričom z vykonaného dokazovania nemal preukázané dôvody zániku tohto záväzku žalobcu, nakoľko tento neunesol dôkazné bremeno preukázania skutočnosti, že jeho záväzok voči žalovanému zanikol spôsobom, akým ho popísal. Spor právne posúdil v zmysle ustanovení § 580 a § 581 Občianskeho zákonníka. Poukázal na skutočnosť, že oznámenie žalobcu z 11. marca 2016 o jednostrannom započítaní, je právne irelevantné, nakoľko neboli splnené zákonné predpoklady pre platné započítanie podľa Občianskeho zákonníka a teda vzájomná pohľadávka žalobcu voči žalovanému neexistovala, čím nemohla byť splatná.

1.1. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca nepreukázal splatenie dlhu v sume 3.000 eur, nakoľko z dokazovania vyplynulo, že išlo o zaplatenie nákladov za opravu, servis a naftu predmetného motorového vozidla, ktoré hradil žalovaný, respektíve, ktoré vykonal žalovaný a touto sumou žalobca len uhradil tieto náklady žalovanému. Rovnako nebolo preukázané ani bezdôvodné obohatenie s tým, že na preukázanie tejto výšky predložil žalobca znalecký posudok, z ktorého bolo však zrejmé, že táto výška

bola kvantifikovaná tak, ako by bolo vozidlo využívané nepretržite od 12. februára 2014 do 18. septembra 2015, pričom predmetné vozidlo za celé sporné obdobie nepretržite nebolo užívané žalovaným. Ak by aj došlo k užívaniu motorového vozidla žalobcu v určitom období bez zaplatenia protihodnoty, môže mať žalobca nárok na bezdôvodné obohatenie len za presný počet dní, nie však určite za celé obdobie. V tejto súvislosti žalobca podal žalobu o zaplatenie dlžnej sumy 22. marca 2017, teda až v priebehu konania a navyše suma v ňom požadovaná je iná než suma, ktorú preukazoval znaleckým posudkom v tomto konaní predloženým.

1.2. Zároveň súd prvej inštancie uviedol, že započítanie z 11. marca 2016, na ktoré sa žalobca v žalobe odvolával, bolo vykonané v čase, kedy neexistovala takáto pohľadávka a nebola splatná a následne dôkazy o tomto produkoval žalobca až počas súdneho konania, kedy opätovne vznášal započítaciu námietku.

1.3. Súd prvej inštancie nevykonal dôkazy výsluchom navrhovaného svedka, nakoľko sa jeho účasť na pojednávaní nepodarilo zabezpečiť a jednalo sa o občana M. Q. s tým, že predloženie listín zo strany ďalšej obchodnej spoločnosti bolo v rozpore s princípom ochrany obchodného tajomstva spoločnosti.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 7. septembra 2022 sp. zn. 13Co/36/2022, zmenil rozsudok okresného súdu tak, že určil, že záložné právo zapísané v Notárskom centrálnom registri záložných práv pod číslom zápisu 17743/2014 zaniklo.

Rozhodol, že sa nahrádza prejav vôle žalovaného s vykonaním výmazu záložného práva zapísaného v Notárskom centrálnom registri záložných práv pod číslom zápisu 17743/2014.

Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100%.

2.1. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, ale zo zistených skutočností prijal nesprávny právny záver. Súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy, ktoré sa nachádzali v súdnom spise, nakoľko zo spisu, ktorý obsahuje výpisy z mýtného systému pohybu motorového vozidla J. M. vyplynulo, že v období od 01. októbra 2014 do 30. septembra 2015 predmetné motorové vozidlo sa pohybovalo tak, že jeho východným bodom, respektíve bodom dojazdu bol Vranov nad Topľou - Juh - Lomnica sever, teda obec, v ktorej má sídlo žalovaný, ktorý popieral, že predmetné motorové vozidlo v danom období vôbec využíval. Z týchto listín vyplynulo aj to, že v mesiaci október 2014 motorové vozidlo jazdilo v dňoch 01., 02., 03., 22. a 23. októbra, teda v počte 5 dní. V mesiaci november to bolo v rovnakom počte 5 dní, v mesiaci december 2014 v počte 3 dní. V roku 2015 za obdobie mesiaca február to bolo 6 dní, v mesiaci marec 7 dní. V danom mesiaci je cesta na území Slovenskej republiky v dňoch 18. marca ukončená na hraničnom priechode a následne sa začína cesta 20. marca na území Slovenskej republiky, opäť na hraničnom priechode, z čoho bolo možné logicky vyvodiť, že 19. marca bolo motorové vozidlo mimo územia Slovenskej republiky, teda na pracovnej ceste. Rovnako v mesiaci apríl to bolo 7 dní, v mesiaci máj 10 dní, v mesiaci jún 5 dní, v mesiaci júl 6 dní a v mesiaci september 3 dni. Zároveň s týmto záznamom korešponujú aj ďalšie záznamy, kde sa nachádzajú výpisy z poľského mýtného systému, kedy bolo zrejme, že 03. októbra 2014 motorové vozidlo jazdilo po cestách v Poľskej republike. Rovnako to vyplýva aj zo záznamu z 25. novembra 2014 a 19. marca 2015. Z výpovede svedka, ktorý bol v pracovnom pomere u žalovaného a ktorý vykonával prácu vodiča vyplynulo, že tento vykonával jazdu týmto motorovým vozidlom aj v období september 2014 až september 2015. Taktiež zo správy spoločnosti Shell bolo preukázané, že kartou, ktorá bola vo vlastníctve žalovaného, boli na uvedené motorové vozidlo zakupované pohonné hmoty v rozhodnom období. Pri zhodnotení týchto jednotlivých dôkazov, a to jednotlivo aj v ich súhrne, odvolací súd preto mal za preukázané, že obrana žalovaného v tom, že motorové vozidlo po 31. auguste 2014 neužíval, bola vyvrátená. Javilo sa logickým tvrdenie žalobcu, že nevystavoval faktúry po tom, čo bola uzavretá zmluva o pôžičke, na základe ktorej obdržal sumu 10.000 od žalovaného, nakoľko táto zmluva bola uzavretá 24. septembra 2014.

2.2. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že bol preukázaný vznik bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného na úkor žalobcu, ktorého motorové vozidlo užíval a nepreukázal, že došlo k zaplateniu odmeny za užívanie, pričom, ak takéto užívanie vzniklo bez zmluvného vzťahu, jednalo sa o vznik záväzku z bezdôvodného obohatenia.

2.3. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) z 24. apríla 2006 sp.zn. 1Obdo V/13/2005, podľa ktorého pre platné

započítanie pohľadávky sa nevyžaduje, aby obe pohľadávky boli súdom priznané. Pohľadávka je splatná pri jej vzniku titulom bezdôvodného obohatenia v čase, keď si osoba, na úkor ktorej bezdôvodné obohatenie vzniklo, túto sumu uplatní od osoby, ktorá sa na jej úkor obohatila. Z rozsudku najvyššieho súdu je zrejмый záver, podľa ktorého pohľadávka nepochybne môže existovať bez ohľadu na to, či to deklaruje rozhodnutie súdu alebo iného orgánu ako aj bez ohľadu na to, či dlžník uznáva alebo nie. Závazok nevzniká na základe rozhodnutia súdu, ale právo na plnenie vzniká na základe právnych úkonov, pričom v danom prípade takýmto dôvodom pre vznik záväzku na strane žalovaného, ktorý je spôsobilý na započítanie v zmysle § 580 Občianskeho zákonníka je záväzok titulom bezdôvodného obohatenia.

2.4. Odvolací súd ďalej uviedol, že pokiaľ bolo preukázané, že obrana žalovaného nie je pravdivá a teda užíval motorové vozidlo s návesom žalobcu minimálne v rozsahu 55 dní, pričom ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania boli zamietnuté z dôvodu, že sa jedná o možný konflikt s obchodným tajomstvom tretej osoby, odvolací súd mal za to, že už bola minimálne preukázaná suma za tieto jazdy vo výške bezdôvodného obohatenia cca 6.000 eur. Táto výška vyplývala zo znaleckého posudku predloženého v konaní, keď denná odplata za používanie motorového vozidla s návesom predstavuje cca 110 eur. Závazok žalobcu preto zanikol na základe započítania. Vzhľadom na špecifickú situáciu, kedy žalobca preukázal dôvodnosť väčšiny svojej započítacej námietky, pričom z dôvodu obrany tretej osoby na ochranu jej údajov, ktoré sú predmetom obchodného tajomstva, odvolací súd mal za to, že žalobca v dostatočnej miere uniesol dôkazné bremeno, ktoré ho zaťažuje v spore a pokiaľ žalovaný nepreukázal opak, teda, že neužíval motorové vozidlo žalobcu v rozsahu značne nižšom než preukázaných počet 55 dní, bolo spravodlivé dospieť k záveru, že nárok žalobcu bol dostatočne preukázaný.

2.5. K záverom súdu prvej inštancie ohľadom o nepreukázaní vrátenia sumy 3.000 eur, tak ako to tvrdil žalobca, sa odvolací súd stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že žalobca v tomto smere neuniesol dôkazné bremeno preukázania týchto skutočností, nakoľko okrem ním produkovanej výpovede, iný listinný dôkaz nepredložil na preukázanie tejto skutočnosti, pričom žalovaný dostatočne poprel jeho tvrdenia. Vo vzťahu k meritu veci však táto námietka nebola dôvodná vzhľadom na množstvo preukázaných vykonaných jász žalovaným za rozhodné obdobie.

2.6. Rovnako tak odvolací súd nepovažoval za dôvodné prisvedčiť obrane žalovaného, že zo strany žalobcu sa jednalo o duplicitné vyúčtovanie nákladov za prevádzku motorového vozidla s návesom, nakoľko tieto faktúry vystavoval na iné spoločnosti, v ktorých bol konateľom a spoločníkom z toho dôvodu, že pokiaľ takýto zmluvný vzťah medzi stranami sporu existoval a pokiaľ na základe neho dochádzalo k plneniu, toto nebolo relevantné pre posúdenie sporného obdobia, teda september 2014 až október 2015. Za toto obdobie neboli zo strany žalovaného predložené žiadne faktúry, ktorými by mu bol žalobca fakturoval finančné prostriedky prostredníctvom iných spoločností, s ktorými je personálne prepojený, respektíve ktoré ovládal.

2.7. Záverom odvolací súd uviedol, že nepovažoval za potrebné sa vyjadrovať k ostatným dôvodom odvolania, nakoľko tieto boli pre rozhodnutie v merite veci bez významu.

2.8. O trovách celého konania odvolací súd rozhodol v zmysle § 396 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), tak že nárok na ich náhradu priznal žalobcovi s poukazom na jeho plný úspech vo veci ako aj v odvolacom konaní.

3. Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré založil na dovolacom dôvode podľa § 420 písm. f) CSP, teda na tvrdení, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanému ako strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces.

Uviedol, že tak právna teória ako aj právna prax dlhodobo nemenne zastáva názor, podľa ktorého, ak sa chce odvolací súd odchýliť od skutkového zistenia, ktoré vykonal súd prvého stupňa, na základe bezprostredne pred ním vykonaného dokazovania, je nutné aby dokazovanie sám zopakoval a zabezpečil si tak rovnocenný podklad pre prípadné odlišné hodnotenie dôkazu. /R 64/66/. Ak by sa malo vykonať dokazovanie na odvolacom súde, je potrebné nariadiť pojednávanie a nerozhoduje, či ide o zopakovanie dokazovania alebo o nové dokazovanie. Súvisí to s umožnením účastníkovi vyjadriť sa k vykonanému dokazovaniu. /NS SR sp. zn. 2Cdo/45/2010/.

3.1. Mal za to, že v § 384 ods. 1 CSP je zakotvený princíp ústnosti, v zmysle ktorého súd pri rozhodovaní vo veci principiálne vychádza z poznatkov, ktoré získal na ústnom pojednávaní.

Pojednávanie svojou koncepciou zabezpečuje efektívne a precízne prejednanie a rozhodnutie vo veci samej. Tým, že odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie bez toho, aby nariadil pojednávania a vykonal dokazovanie, došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

3.2. Za ďalší dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP žalovaný považoval procesné pochybenie odvolacieho súdu spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení písomného vyhotovenia odvolacieho rozsudku. Písomné vyhotovenie odvolacieho rozsudku v prejednávanej veci, napriek tomu že ide o zmeňujúce rozhodnutie, neobsahuje právne posúdenie veci. Odvolací súd v ňom necituje žiadnu hmotnoprávnu normu a preto žalovaný ako strana sporu nemá možnosť vyhodnotiť správnosť myšlienkových postupov súdu pri podriaďovaní skutkového stavu pod konkrétnu právnu normu. Ide o podstatnú vadu v odôvodnení rozsudku, ktorá predstavuje porušenie práva strany na spravodlivý proces.

3.3. Žiadal preto napadnutý rozsudok krajského súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že podané dovolanie žalovaného je nedôvodné, pretože nenapĺňa kvalitatívny dôvod žiadneho zo zákonom vymedzených dovolacích dôvodov. Odvolací súd preto nebol povinný zopakovať vykonanie tých dôkazov, ktoré posúdil právne odlišne ako súd prvej inštancie, pretože pre svoje hodnotenie nepotreboval vykonaný rozsah dokazovania z obsahového hľadiska žiadnym spôsobom doplniť. Žalovanému z hľadiska dokazovania bolo riadne umožnené vyjadriť sa ku všetkým dôkazom v konaní pred súdom prvej inštancie a to dokonca opakovane. Ani odvolací súd si pre svoje rozhodnutie nezabezpečil iný (ďalší) podklad než tie, ktoré mu s odvolaním boli odstúpené v súdnom spise. Žalovaný sa v odvolacom konaní vyjadril k podanému odvolaniu a aj k následnému vyjadreniu odvolateľa v písomnej podobe. Zo samotnej skutočnosti, že odvolací súd nevytýčil vo veci ústne pojednávanie preto nemožno konštatovať, že by táto skutočnosť napĺňala dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

4.1. Za nedôvodný považoval žalobca aj žalovaným uvádzaný dovolací dôvod podľa rovnakého § 420 písm. f) CSP, ktorý žalovaný vzhliada v procesnom pochybení odvolacieho súdu spočívajúce v nedostatočnom odôvodnení písomného vyhotovenia odvolacieho rozsudku. Žalovaný vo vzťahu k uvedenému tvrdeniu obchádza § 387 odseku 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

4.2. Navrhol preto dovolanie ako nedôvodné zamietnuť a priznať trovy dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je prípustné.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán,

ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namieste je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

Dovolací súd opakovane konštatuje aj v súlade so závermi ústavného súdu, že dovolacie konanie má povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie sporového poriadku. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnická osoba, nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

10. Dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania s poukazom na § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, majúci za to, že nenariadením odvolacieho pojednávania a nedostatočným odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku k porušeniu jeho práv došlo.

10.1. Dovolateľ teda namietal, že procesným postupom odvolacieho súdu došlo k zásahu do jeho práva na spravodlivý súdny proces. Podstatou tohto práva je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

10.2. Pokiaľ mal dovolateľ za to, že odvolací súd porušil jeho právo na spravodlivý proces, keď nenariadil pojednávanie vo veci a rozhodol o zmene rozsudku súdu prvej inštancie bez toho, aby bolo pred ním vykonané dokazovanie, dovolací súd dáva do pozornosti, že Civilný procesný poriadok (zákon č. 160/2015 Z.z. účinný do 1. júla 2016) uložil povinnosť odvolaciemu súdu nariadiť pojednávanie na prejednanie odvolania vždy, ak je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie alebo to vyžaduje dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

10.3. Dovolací súd, s poukazom na nález Ústavného súdu SR vo veci sp. zn. I. ÚS 38/2019 (ZNaU 26/2019), ktorý judikoval, že možno aj pri nariadovaní, resp. nenariadení odvolacieho pojednávania (ak nie sú dané zákonné podmienky uvedené § 385 ods. 1 CSP, avšak sporové strany sa domáhajú nariadenia ústneho pojednávania) vychádzať z premisy, že ak sa chronologicky v postupe okresného súdu nemôže nič zmeniť, skutkové okolnosti a právne posúdenie veci nie sú pre odvolací súd sporné a ústne odvolacie pojednávanie by splnilo „len“ funkciu verejného vypočutia tvrdení sporových strán, ktoré sú však už prednesené v odvolaní, prípadne v ďalších podaniach a zároveň budú obsahom rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd môže uprednostniť princíp procesnej ekonomie pred síce transparentným ústnym prejednaním sporu pred súdom, ktoré by sa však v podstate uskutočnilo v abstraktnej rovine a ďalšie objasnenie veci by neprinieslo, dospel k záveru, že v danom prípade odvolací súd považoval skutkový stav súdom prvej inštancie za preukázaný, ďalšie dokazovanie nevykonával a zo skutkového stavu a vykonaných dôkazov, sám vyvodil právny záver, ktorý uviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Takýmto postupom nedošlo k zásahu do práva dovolateľa na spravodlivý proces.

Dovolací súd dáva do pozornosti aj závery uvedené v rozhodnutiach Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP), najmä rozhodnutie Varela Assalino v. Portugalsko z 20. apríla 2002, v zmysle ktorého „v prípadoch, kde skutkové okolnosti nie sú sporné a právne otázky sa nevyznačujú osobitnou zložitosťou, neuskutočnenie ústneho pojednávania nespôsobuje ujmu požiadavkám č. 6 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd“.

10.4. Pokiaľ dovolateľ ďalej namietal nedostatočné odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu, z ktorého vyvodzoval dôvod prípustnosti svojho dovolania s poukazom na § 420 písm. f) CSP, dovolací súd konštantne judikuje, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vétrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

10.5. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

10.6. Ak dovolateľ v rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP namietal nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd opakovane vyjadruje záver, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 383/06). K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy. (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

10.7. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; pričom odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a rozsudok odvolacieho súdu aj vo vzťahu k odôvodneniu rozsudku prvej inštancie, vytvára ich kompletizujúcu jednotu, a to aj v prípade, že pre nesprávne právne posúdenia prvoinstančným súdom, dospeje odvolací súd k inému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, ako v tomto prípade. Odvolací súd však vychádzal zo skutkového stavu a dokazovania, ktoré vykonal súd prvej inštancie, ktorý prijal za dostačujúci pre jeho rozhodnutie. Rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj čiastočné odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Odvolací súd zhodnotil skutkový stav, ktorý vyplynul z dokazovania, a pri svojom právnom závere, presvedčivo odôvodnil, z čoho vychádzal. Zároveň sa vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami.

11. Dovolací súd pri posudzovaní dôvodnosti namietaného porušenia procesných práv dovolateľa nezistil

také nedostatky v postupe odvolacieho súdu, ktoré by odôvodňovali záver, že jeho závery by boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené. Z obsahu preskúmaného rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

12. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP tak nemožno považovať to, že súd neodôvodnili svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

13. Najvyšší súd dopĺňa, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000. Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Rovnako prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezakladá ani to, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu (prípadne) spočívalo na nesprávnych právnych záveroch, t. j. nesprávnom právnom posúdení veci (porovnaj judikáty R 54/2012 a R 24/2017).

13.1. V súvislosti s vyššie uvedeným dovolací súd pripomína aj naďalej aktuálne konštatovanie ústavného súdu, podľa ktorého prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti znemožňujúcu realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (IV. ÚS 196/2014 a tiež IV. ÚS 279/2018).

14. Vzhľadom na dovolateľom nedôvodne namietané procesné pochybenie odvolacieho súdu, dovolací súd dospel k záveru, že zo strany odvolacieho nedošlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý súdny proces.

15. Najvyšší súd preto odmietol dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

16. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.